

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖS ĮSTATYMO NR. XI-1196 45
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Kol neįvyko 2024 metais planuojamas referendumas dėl daugybinės pilietybės, daugybinė pilietybė galima tik išskirtiniais atvejais. Lietuvos Respublikos pilietis gali būti kartu ir kitos valstybės pilietis, jeigu jis atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

- 1) Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitos valstybės pilietybę įgijo gimdamas;
- 2) yra asmuo, išstremtas iš okupuotos Lietuvos Respublikos iki 1990 m. kovo 11 d.;
- 3) yra asmuo, išvykęs iš Lietuvos iki 1990 m. kovo 11 d.;
- 4) yra šio 2 ar 3 punkte nurodyto asmens palikuonis;
- 5) sudarydamas santuoką su kitos valstybės piliečiu dėl to savaime (ipso facto) įgijo tos valstybės pilietybę;
- 6) yra asmuo, įvaikintas Lietuvos Respublikos piliečių (piliečio), iki jam sukako 18 metų, ir dėl to įgijęs Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 7) yra asmuo – Lietuvos Respublikos pilietis, jeigu jį, iki jam sukako 18 metų, įvaikino kitos valstybės piliečiai (pilietis) ir dėl to jis įgijo kitos valstybės pilietybę;
- 8) Lietuvos Respublikos pilietybę įgijo išimties tvarka, būdamas kitos valstybės pilietis;
- 9) yra asmuo, kuris išsaugojo Lietuvos Respublikos pilietybę arba kuriam Lietuvos Respublikos pilietybė buvo gražinta dėl to, kad jis turi ypatingų nuopelnų Lietuvai;
- 10) Lietuvos Respublikos pilietybę įgijo turėdamas pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje;
- 11) yra asmuo, kuris gimdamas įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę, iki jam sukako 18 metų, įgijo ne gimdamas.

Pirmojo punkto atvejis taikomas Lietuvos Respublikos piliečių vaikams, kurie gimdami įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitos valstybės pilietybę nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2008 m. liepos 22 d., jeigu jie patys arba jų teisėti atstovai raštu prašo laikyti juos Lietuvos Respublikos piliečiais. Toks prašymas gali būti paduodamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai, Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ar konsulinėms įstaigoms per trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo arba iki vaikui sukaks 18 metų. Deja, yra asmenų, kurie nespėjo kreiptis numatytais terminais, tačiau nori išlaikyti Lietuvos pilietybę. Siūloma nebausti Lietuvos piliečių vaikų, siekiančių išsaugoti Lietuvos pilietybę, dėl jų teisėtų atstovų laiku neatliktų veiksmų.

Įstatymo projektu siekiama panaikinti terminą, per kurį Lietuvos Respublikos piliečių vaikai, kurie gimdami įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitos valstybės pilietybę nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2008 m. liepos 22 d., galėtų pateikti prašymą laikyti juos Lietuvos Respublikos piliečiais.

Įstatymo projekto tikslas - nespėjusiems pateikti prašymo dėl laikymo Lietuvos Respublikos piliečiais Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai, Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ar konsulinėms įstaigoms per trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo arba iki vaikui sukaks 18 metų, sudaryti galimybę išsaugoti Lietuvos pilietybę.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatoriai yra Seimo narių grupė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

LR Pilietybės įstatymo 7 straipsnio 1 punktą, kuris sako, kad Lietuvos Respublikos pilietis gali būti kartu ir kitos valstybės pilietis, jei Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitos valstybės pilietybę įgijo gimdamas, taikomas Lietuvos Respublikos piliečių vaikams, kurie gimdami įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitos valstybės pilietybę nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2008 m. liepos 22 d., jeigu jie patys arba jų teisėti atstovai raštu prašo laikyti juos Lietuvos Respublikos piliečiais. Toks prašymas gali būti paduodamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai, Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ar konsulinėms įstaigoms per trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo arba iki vaikai sukaks 18 metų. Prie prašymo pridedamas vaiko gimimo liudijimas ar jį atitinkantis dokumentas ir dokumentas, patvirtinantis, kad šio vaiko tėvai ar vienas iš tėvų jo gimimo metu buvo Lietuvos Respublikos piliečiai, taip pat dokumentas, liudijantis, kad vaikas gimdamas įgijo kitos valstybės pilietybę. Jeigu vaikas atitinka šias sąlygas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija konstatuoja Lietuvos Respublikos pilietybės turėjimo faktą ir šio vaiko ar jo teisėto atstovo prašymu išduoda Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinantį dokumentą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma išbraukti LR Pilietybės įstatymo 45 straipsnio 10 dalies sakinio dalį, kuria apibrėžiamas terminas, per kurį asmuo arba jo tėvai turi pateikti prašymą dėl laikymo Lietuvos Respublikos piliečiu.

Tokiu atveju daugiau asmenų, gimusių laikotarpyje nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2008 m. liepos 22 d., galės kreiptis dėl pilietybės išsaugojimo ir sukakus pilnametystei, jeigu ta pilietybė asmeniui priklausė iki tampa pilnamečiu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma. Atvirkščiai, siekiama teigiamos naudos, nes minėta piliečių grupė turės galimybę išlaikyti Lietuvos pilietybę, taip stiprinti ryšius su Lietuva bei puoselėti lietuviybę.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės poveikio verslo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymą inkorporuojant į teisinę sistemą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti nereikės priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymo projektą negauta specialistų vertinimų.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai yra „pilietybė“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia
Seimo narė

Aušrinė Armonaitė